

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет початкової освіти
Кафедра виховних технологій та педагогічної творчості

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
Вікторія МАКАРЧУК

14 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1 Інклюзивна педагогіка початкової школи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Інклюзивна педагогіка початкової школи» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
освітньої програми Початкова освіта
спеціальності 013 Початкова освіта.

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри виховних технологій та педагогічної творчості І. Г. Резніченко

(підпис)

Ірина РЕЗНІЧЕНКО
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму погоджено
Гарант освітньої програми «Початкова освіта»

(підпис)

Ольга КОМАР
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри виховних технологій та педагогічної творчості
Протокол № 1 від « 14 » серпня 2024 року

Завідувач кафедри виховних технологій та педагогічної творчості

(підпис)

Вікторія МАКАРЧУК
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від « 16 » серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

Ольга ЯНЧУК
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:		
Лекційні	20	2
Семінарські / Практичні	20	8
Лабораторні		
Самостійна робота	80	110
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування знань про основні складові та умови організації навчально-виховної роботи в інклюзивному навчальному закладі; засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивного навчання; розвиток умінь та бажання працювати в команді; стимулювання до самореалізації та вдосконалення професійної майстерності.

Завдання:

- формування усвідомленого розуміння основоположних засад інклюзивної освіти;
- озброєння знаннями щодо впровадження технологій інклюзивного навчання в практику роботи закладу загальної середньої освіти;
- формування уявлень про партнерську взаємодію суб'єктів інклюзивного навчання;
- ознайомлення зі стратегіями взаємодії з батьками дітей з особливими потребами;
- формування готовності до співпраці в умовах партнерської взаємодії з іншими учасниками процесу інклюзивного навчання;
- сприяння усвідомленню необхідності зростання професійної майстерності.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОП.

Компетентності за ОП:

- здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.
- здатність до психолого-педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.
- здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей здібностей та інтересів.

Програмні результати навчання за ОП:

Організувати освітній процес в умовах інклюзивного навчання.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Методологічна основа інклюзивної педагогіки

Розвиток і становлення інклюзивної педагогіки як науки: предмет і завдання. Основні категорії інклюзивної освіти. Інклюзивна педагогіка в системі педагогічних наук. Міжпредметні

зв'язки інклюзивної педагогіки

Тема 2. Особливості розвитку особистості

Закономірності розвитку особистості.

Поняття «норма» і «відхилення» у розвитку особистості дитини.

Розвиток психіки дітей з обмеженими можливостями здоров'я.

Розвиток емоційної сфери молодшого школяра з різними видами дизонтогенезу.

Розвиток когнітивної та конативної сфери молодшого школяра

Тема 3. Соціально-педагогічна діяльність учителя в умовах інклюзивної освіти.

Методологічна основа соціально-педагогічної діяльності як засіб інклюзивного навчання.

Сутність соціально-педагогічної діяльності вчителя початкових класів.

Закономірності, принципи, функції та напрями соціально-педагогічної діяльності.

Професійна компетентність вчителя початкових класів при виконанні соціально-педагогічної діяльності в інклюзивному класі.

Тема 4. Дидактика як загальна теорія інклюзивної освіти та навчання.

Виникнення і розвиток інклюзивної освіти та навчання. Предмет і завдання дидактики інклюзивної освіти, її категорії.

Система закладів освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Особливості організації інклюзивної освіти в загальній середній школі.

Тема 5. Зміст інклюзивної освіти

Стандарт початкової освіти загальноосвітньої школи.

Нормативні документи змісту інклюзивної початкової освіти.

Особливості забезпечення змісту інклюзивної освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Тема 6. Структура та організація цілісного педагогічного інклюзивного процесу

Цілісний педагогічний процес, його організація та структура. Сутність, мета і завдання інклюзивного навчання.

Підготовка вчителя до організації інклюзивного навчального процесу: педагогічна діагностика як етап підготовки до навчального процесу; попередня підготовка до навчального процесу (тематичне і календарне планування); безпосередня підготовка до процесу навчання (поурочне планування).

Тема 7. Форми організації процесу навчання в інклюзивній школі

Форми організації навчання.

Спеціальні форми навчання в інклюзивному класі.

Процес навчання в інклюзивному класі. Диференційований (багаторівневий) процес навчання в інклюзивному класі. Урок в інклюзивному класі.

Тема 8. Методи і засоби інклюзивного навчання

Сутність, функції та структура методу.

Класифікація методів навчання: загальні методи навчання; інноваційні методи; спеціальні методи навчання.

Інтенсивні методи розвитку когнітивної сфери. Методи розвитку емоційної сфери.

Методи розвитку конативної сфери. Критерії вибору методів навчання. Засоби навчання

Тема 9. Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі

Сутність та методи контролю в інклюзивному класі.

Портфоліо учнів як засіб накопичення і фіксації індивідуальних досягнень.

Тема 10. Теорія виховання в умовах інклюзивної освіти

Сутність інклюзивного виховання на сучасному етапі.

Основні методи і форми інклюзивного виховання.

5. Структура залікового кредиту дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Методологічна основа інклюзивної педагогіки												
Тема 1. Методологічна основа інклюзивної педагогіки	12	2	2			8	14	2	2			10
Тема 2. Особливості розвитку особистості	12	2	2			8	12		2			10
Тема 3. Соціально-педагогічна діяльність учителя в умовах інклюзивної освіти	12	2	2			8	12		2			10
Тема 4. Дидактика як загальна теорія інклюзивної освіти та навчання	12	2	2			8	12		2			10
Тема 5. Зміст інклюзивної освіти	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	60	2	8			50
Змістовий модуль 2. Теорія інклюзивної освіти, навчання та виховання												
Тема 6. Структура та організація цілісного педагогічного інклюзивного процесу	12	2	2			8	10					10
Тема 7. Форми організації процесу навчання в інклюзивній школі	12	2	2			8	10					10
Тема 8. Методи і засоби інклюзивного навчання	12	2	2			8	10					10
Тема 9. Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі	12	2	2			8	10					10

Тема 10. Теорія виховання в умовах інклюзивної освіти	12	2	2			8	20					20
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40	60					50
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-			-	-	-	-			-
Усього годин	120	20	20			80	120	2	8			110

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-ть год,	
		д.ф.н./з.ф.н.	
1	Методологічна основа інклюзивної педагогіки	2	2
2	Особливості розвитку особистості	2	2
3	Соціально-педагогічна діяльність учителя в умовах інклюзивної освіти	2	2
4	Дидактика як загальна теорія інклюзивної освіти та навчання	2	2
5	Зміст інклюзивної освіти	2	
6	Структура та організація цілісного педагогічного інклюзивного процесу	2	
7	Форми організації процесу навчання в інклюзивній школі	2	
8	Методи і засоби інклюзивного навчання	2	
9	Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі	2	
10	Теорія виховання в умовах інклюзивної освіти	2	
	Разом	20	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст	Кількість годин	
		д	з
1	1. Опрацювати літературу з основних підходів до інклюзивної педагогіки, включаючи: гуманістичний, системний та компетентнісний підходи. Для цього: • Знайти визначення кожного з підходів. • Проаналізувати їх основні принципи. • Навести приклади практичного використання в інклюзивному навчанні. 7. Написати есе (1-2 сторінки) на тему: "Методологічні підходи в інклюзивній освіті: порівняльний аналіз". У своєму есе порівняти різні підходи та визначити їх вплив на розвиток інклюзивної педагогіки.	8	10
2	Створити звіт (до 2 сторінок) на тему: "Соціальна адаптація дітей з обмеженими можливостями здоров'я: виклики та	8	10

	шляхи підтримки". У звіті вказати конкретні труднощі, з якими стикаються діти з різними типами ОМЗ, і запропонувати методи їх подолання (наприклад, групова терапія, інклюзивне навчання, адаптаційні програми).		
3	Написати есе (2-3 сторінки) на тему: "Роль учителя як соціально-педагогічного працівника в умовах інклюзивної освіти". У роботі розкрити ключові обов'язки вчителя, зокрема, роль у забезпеченні адаптації учнів з ООП до навчального процесу.	8	10
4	1. Ознайомитися з різними формами та методами соціально-педагогічної роботи в інклюзивній освіті. Зокрема: • Дослідити, як можна адаптувати навчальні матеріали для дітей з різними освітніми потребами. • Вивчити методи комунікації та взаємодії з дітьми, які мають порушення слуху, зору, рухових функцій або інтелектуальних здібностей.	8	10
5	Підготувати огляд (1-2 сторінки) нормативних документів, що регулюють інклюзивну освіту, із зазначенням їх основних положень. Окремо виділити принципи та умови організації інклюзивних класів у початковій школі.	8	10
6	Створити пам'ятку (1 сторінка) для вчителів на тему: "Ефективна взаємодія з батьками та колегами в умовах інклюзивної освіти". У пам'ятці вкажіть ключові стратегії співпраці та поради для успішної комунікації з учасниками навчального процесу.	8	10
7.	Підготувати звіт (до 2 сторінок) на тему: "Форми та методи соціально-педагогічної підтримки учнів з особливими освітніми потребами". У звіті описати конкретні методи (наприклад, диференціація, індивідуальні освітні плани) та способи їх застосування в класі.	8	10
8.	Написати есе (2-3 сторінки) на тему: "Методи інклюзивного навчання: переваги та виклики". У роботі описати, як різні методи адаптуються для потреб учнів з ООП та як вони допомагають забезпечити якісне навчання для всіх учнів.	8	10
9.	Розробити план уроку для інклюзивного класу з урахуванням потреб дітей з різними освітніми потребами (наприклад, діти з порушеннями слуху, зору або мовлення): • у плані уроку використовувати як мінімум два методи інклюзивного навчання; • додати опис засобів, які будуть використовуватися для забезпечення доступності матеріалу для всіх учнів.	8	10
10.	Розробити план виховного заходу для інклюзивної групи (наприклад, спортивний або творчий захід), з урахуванням потреб дітей з ООП: • описати, які методи і форми виховання будуть використані; • пояснити, як адаптувати захід для дітей з різними потребами (наприклад, діти з порушенням слуху, зору або аутизмом).	8	20
	Разом	80	110

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Написати тези для науково-практичної конференції.

Перелік тем:

1. Моделі інклюзивної освіти: міжнародний досвід і перспективи впровадження в Україні
2. Адаптація навчальних програм для учнів з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх школах
3. Психолого-педагогічна підтримка дітей з аутизмом в умовах інклюзивної освіти
4. Роль педагогічного асистента у процесі інклюзивного навчання
5. Співпраця батьків і школи у контексті інклюзивної освіти: проблеми та рішення
6. Інноваційні технології в інклюзивній освіті: можливості та обмеження
7. Проблеми соціалізації учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах
8. Методичні підходи до навчання дітей з порушеннями зору в умовах інклюзивного класу
9. Інклюзивна педагогіка як чинник розвитку толерантності у суспільстві
10. Інклюзивне виховання в дошкільних навчальних закладах: практичні аспекти
11. Адаптація фізичного виховання для учнів з особливими освітніми потребами
12. Професійна підготовка педагогів до роботи в інклюзивних умовах: виклики і перспективи
13. Ефективність інклюзивної освіти: погляд учнів, батьків та вчителів
14. Психологічна підтримка вчителів у роботі з дітьми з особливими потребами
15. Розвиток емоційного інтелекту у дітей з ООП в інклюзивному середовищі
16. Інклюзивна освіта як елемент соціальної інтеграції людей з інвалідністю
17. Ефективні методи комунікації з дітьми з порушеннями мовлення в інклюзивному класі
18. Проблеми та перспективи дистанційного навчання для учнів з особливими освітніми потребами
19. Психолого-педагогічний супровід дітей з ДЦП в умовах інклюзивного класу
20. Інклюзивні ігрові технології: розвиток соціальних навичок у дітей з ООП

Структура написання тез

Тези теоретичних досліджень включають такі блоки:

- актуальність дослідження, теоретико-методологічне обґрунтування проблеми;
- мета дослідження;
- результати теоретичного аналізу проблеми;
- висновки.

Вимоги до оформлення тез:

Оформлення тез повинне відповідати стилю та формату роботи.

Тези доповіді подаються файлом обсягом не більше 4 сторінок формату А4, редактор Microsoft Word, файл з розширенням *.doc, *.docx, *.rtf.

Шрифт: Times New Roman, кегль – 14, абзацний відступ – 1,25, міжрядковий інтервал – 1,5, поля з усіх сторін – 20 мм.

Посилання на першоджерело подається у квадратних дужках [4, с. 9].

Після тез подається список використаних джерел (у разі необхідності). Текст набирається без переносів.

Сторінки не нумеруються, лапки парні (« »), слід розрізняти символи дефісу і тире.

У верхньому правому куті зазначити прізвище, ім'я, по батькові автора (напівжирний курсив), нижче – місце навчання, назва організації; назва тез великими літерами, напівжирним шрифтом, форматування по центру.

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, метод проблемного викладення матеріалу, евристичний метод, самостійна робота пошукового характеру, методи інтерактивного навчання, обговорення напередодні переглянутих художніх вітчизняних та зарубіжних фільмів з окреслених тем.

10. Методи контролю

Тестові завдання, усні відповіді, ессе, огляди, звіти, плани-конспекти занять, педагогічний сторителінг, реферативні повідомлення, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями оцінювання знань студентів є:

- 1) характер і якість підготовки студента до заліку;
- 2) ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється;
- 3) повнота, правильність і точність відповіді;
- 4) уміння застосовувати набуті знання;
- 5) мовленнєве оформлення відповіді.

Критерії оцінювання семінарських занять:

Оцінка «5» ставиться, якщо студент показав:

- ґрунтовні знання з теми;
- термінологічно точне знання основних понять, їх правильне застосування;
- вміння дати розгорнуту, логічно побудовану відповідь, яка демонструє ерудицію і глибокі знання студента, відповідає вимогам культури мови;
- вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

Оцінка «4» ставиться, якщо студент показав:

- термінологічно точне знання основних понять, але недостатнє вміння їх застосування;
- практичні навички, що опираються на теоретичну підготовку;
- вміння висловлювати свої міркування з теми, але припускається певних неточностей і помилок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.

Оцінка «3» ставиться, якщо студент показав:

- у визначенні термінології допущені недоречності і невідповідності, недостатні вміння її застосування;
- відповідь неповна, основні положення недостатньо аргументовані, допущені мовні помилки.

Оцінка «1-2» ставиться, якщо студент показав:

- неточності у знаннях, відсутність вміння оцінювати факти та явища;
- слабкі навички самостійного аналізу теоретичних та практичних проблем, запропонованих студенту;
- задовільні навички ведення наукової дискусії;
- відповідь неповна, основні положення слабо аргументовані, допущені мовні помилки.

Критерії оцінювання науково-пошукової роботи ІНДЗ

1. Відповідність темі (4 бали):

- **4 бали:** Тема повністю розкрита, актуальність і важливість питання чітко висвітлені.
- **3 бали:** Тема розкрита, але деякі аспекти потребують детальнішого розгляду.
- **2 бали:** Тема частково розкрита, ключові моменти недостатньо висвітлені.
- **1 бал:** Тема зачеплена поверхово, важливі аспекти залишилися поза увагою.
- **0 балів:** Тема не розкрита.

2. Структура та логічність викладу (4 бали):

- **4 бали:** Робота має чітку структуру (вступ, основна частина, висновки), виклад матеріалу логічний і послідовний.
- **3 бали:** Структура загалом дотримана, але є незначні порушення логіки викладу.
- **2 бали:** Структура порушена, присутні суттєві логічні прогалини.

- **1 бал:** Робота не має чіткої структури, виклад матеріалу хаотичний.
  - **0 балів:** Відсутність логічної послідовності та структури.
- 3. Оригінальність та критичний підхід (4 бали):**
- **4 бали:** Тези демонструють високий рівень оригінальності та критичного аналізу.
  - **3 бали:** Є елементи оригінального підходу та критичного мислення, але не в усіх аспектах.
  - **2 бали:** Оригінальність частково присутня, критичний аналіз обмежений.
  - **1 бал:** Оригінальність та критичність викладу майже відсутні.
  - **0 балів:** Робота не демонструє оригінальності чи критичного підходу.
- 4. Аргументація та використання джерел (4 бали):**
- **4 бали:** Аргументи чіткі та переконливі, використані актуальні й авторитетні джерела, правильне цитування.
  - **3 бали:** Аргументи достатньо чіткі, але деякі джерела недостатньо обґрунтовані або використані формально.
  - **2 бали:** Аргументація слабка, використовуються обмежені джерела.
  - **1 бал:** Аргументи непереконливі, джерела майже не використані.
  - **0 балів:** Відсутність аргументів і наукових джерел.
- 5. Мова та стиль (2 бали):**
- **2 бали:** Робота написана грамотно, без помилок, мова відповідає академічному стилю.
  - **1 бал:** Є незначні граматичні чи стилістичні помилки, що не заважають сприйняттю.
  - **0 балів:** Мова некоректна, наявні численні помилки.
- 6. Оформлення (2 бали):**
- **2 бали:** Робота повністю відповідає вимогам оформлення (шрифт, відступи, правильне оформлення посилань).
  - **1 бал:** Є незначні порушення вимог оформлення.
  - **0 балів:** Оформлення не відповідає вимогам.

Загальна максимальна оцінка: 20 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- 1. Змістовність (3 бали):**
- **3 бали:** Робота повністю розкриває тему, включає глибокий аналіз, основні поняття та факти.
  - **2 бали:** Тема розкрита, але деякі аспекти потребують додаткового аналізу або уточнень.
  - **1 бал:** Робота поверхова, основні питання не розкриті належним чином.
  - **0 балів:** Тема не розкрита.
- 2. Самостійність виконання (2 бали):**
- **2 бали:** Робота виконана повністю самостійно, без значних запозичень.
  - **1 бал:** Є деякі запозичення, але більшість роботи виконана самостійно.
  - **0 балів:** Робота містить значний обсяг плагіату.
- 3. Логіка та послідовність викладу (2 бали):**
- **2 бали:** Логічно побудована структура, чітко й послідовно викладений матеріал.
  - **1 бал:** Є певні логічні прогалини або порушення послідовності викладу.
  - **0 балів:** Логіка викладу порушена, структура роботи не впорядкована.
- 4. Оформлення (1 бал):**
- **1 бал:** Робота відповідає всім вимогам щодо оформлення (шрифт, інтервали, оформлення джерел тощо).
  - **0 балів:** Оформлення не відповідає вимогам.

5. Використання джерел (1 бал):

- 1 бал: Використані авторитетні джерела, коректно оформлені посилання.
- 0 балів: Джерела відсутні або оформлені некоректно.

6. Дотримання термінів виконання (1 бал):

- 1 бал: Робота здана вчасно.
- 0 балів: Робота здана з запізненням.

Загальна максимальна оцінка: 10 балів.

**12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти освіти
Для денної форми**

Модуль 1												Модуль 2 (ІНДЗ)	ПК	Сума
ЗМ2						ЗМ1								
1	2	3	4	5	СР	6	7	8	9	10	СР			
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	20	10	100

Для заочної форми навчання

Модуль 1						Модуль 2 (ІНДЗ)	ПК	Сума
ЗМ1								
T1,T2,T3,	T4,T5	СР	T6,T7,	T8,T9,T10	СР			
15	10	10	10	15	10	20	10	100

Перелік тем:

Тема 1. Методологічна основа інклюзивної педагогіки
Тема 2. Особливості розвитку особистості
Тема 3. Соціально-педагогічна діяльність учителя в умовах інклюзивної освіти
Тема 4. Дидактика як загальна теорія інклюзивної освітита навчання
Тема 5. Зміст інклюзивної освіти
Тема 6. Структура та організація цілісного педагогічного інклюзивного процесу
Тема 7. Форми організації процесу навчання в інклюзивній школі

Тема 8. Методи і засоби інклюзивного навчання
Тема 9. Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі
Тема 10. Теорія виховання в умовах інклюзивної освіти

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за націон. системою	Оцінка за сист. в УДПУ
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5	90-100%
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	82-89%
C	Добре – правильна робота з певною кількістю помилок	4	75-81%
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю помилок	3	69-74%
E	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	3	60-68%
FX	Незадовільно – потрібно доопрацювати на перездачу	2	35-59%
F	Незадовільно – обов'язковий повторний курс	2	1-34%
ABCDE	Зараховано		60-100%
FXF	Не зараховано		1-59%

14.Рекомендована література

Базова

1. Основи інклюзивної освіти / Уклад. І.І. Демченко. Умань: Візаві, 2013. 149 с.
2. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 263 с.
3. Основи інклюзивної освіти / За ред. А. А. Колупасвої. К. : А.С.К., 2012. 307 с.
4. Малишевська І. А. Технології інклюзивного навчання. Умань : Візаві, 2024. - 132 с.
5. Малишевська І. А. Професійна діяльність асистента вчителя в інклюзивному класі. Умань : Візаві, 2017.- 149 с.
6. Малишевська І. А. Професійна діяльність різнопрофільних фахівців в умовах інклюзивного освітнього середовища Умань : Візаві, 2021. 156 с.
7. Florian, Lani, and Kristine Black-Hawkins. "Exploring inclusive pedagogy." *British educational research journal* 37.5 (2011): 813-828.

Допоміжна

1. Кравченко О. О., Міщенко М. С., Левченко Н. В., Резніченко І.Г. та ін. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії : монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 144 с.
2. Кравченко О. О., Міщенко М. С. , Резніченко І. Г. , Чупіна К. О. та ін. [Доступність об'єктів соціокультурної інфраструктури для дітей та молоді з особливими освітніми потребами : навч.-метод. довід. / Умань : Візаві, 2020. 153 с.](#)

3. Кравченко О. О., Міщенко М. С., Резніченко І. Г., Чупіна К. О., Молоченко І. А., Поліщук О. Р., Скочко М. О. Історико-культурні, природно-заповідні та лікувально-оздоровчі об'єкти Черкащини крізь призму інклюзивного туризму : довідник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві. 2020. 227 с.

4. Кравченко О. О., Міщенко М. С., Резніченко І. Г. та ін. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу : навч.-метод. довідник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ : Компрінт, 2021. 173 с.

5. Резніченко І. Г. Психолого-педагогічна підтримка сімей, в яких виховуються діти з особливими освітніми потребами в умовах воєнного часу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 67, том 2, 2023. С. 286-291. URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/67_2023/part_2/67-2_2023.pdf#page=286

6. Резніченко І. Г. Формування інклюзивного середовища в початковій школі: виховання толерантності у молодих школярів. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 2024. № 8. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/260>
DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13149545>

15. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Освіторія. Освітній портал. URL: <https://osvitoria.media> (дата звернення: 18.09.2024).

2. EdEra – "Нові знання". Освітня платформа. URL: <https://www.ed-era.com> (дата звернення: 18.09.2024).

3. Inclusive Education – UNESCO. Інклюзивна освіта. URL: <https://en.unesco.org/themes/inclusive-education> (дата звернення: 18.09.2024).

4. Всеукраїнський фонд "Крок за кроком". Офіційний сайт. URL: <http://www.ussf.kiev.ua> (дата звернення: 18.09.2024).

5. Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення: 18.09.2024).

6. Спільнота освітян "На урок". Освітній портал. URL: <https://naurok.com.ua> (дата звернення: 18.09.2024).

7. Inclusive Education Network. Міжнародний ресурс. URL: <https://www.inclusive-education.org> (дата звернення: 18.09.2024).